

ಕೇರಳ ಸರಕಾರ

ಕಾನೂನು (ಶಾಸನ ರಚನೆ-೧) ಇಲಾಖೆ

ಅಧಿಸೂಚನೆ

ನಂಬ್ರ 17652/ಲೆಗ್. ಇ1/2013/ಕಾನೂನು. ತಿರುವನಂತಪುರಂ, 2015 ಜನವರಿ 1,

$$\frac{1190 \text{ ಧನ} 17/}{1936, \text{ ಪುಷ್ಟೆ} 11.}$$

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ವಿಧಾನಸಭೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದಂತಹ ಮಸೂದೆಗೆ 2014 ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮತಿ ಲಭಿಸಿತು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಜ್ಞಾಪ್ತಕಾರ,

ಸಿ. ರಮಣೆ,

ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದಾರೀ.

2015ರ 4ನೇ ಅಧಿನಿಯಮ

2014ರ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಅಧಿನಿಯಮ

2010ರ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ

ಒಂದು

ಅಧಿನಿಯಮ

ಪೀಠಿಕೆ.—2010ರ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ;

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅರುವತ್ತೆದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭ

1. ಸಣ್ಣ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.—(1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು 2014ರ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಅಧಿನಿಯಮ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

(2) ಇದು 2014 ಫೆಬ್ರುವರಿ 13ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು.

2. ನಿರ್ವಚನಗಳು.—ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವು ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ,—

(ಎ) “ನ್ಯಾಯ ನಿಷಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ, 28ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಪ್ಪಟಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದರೆ;

(ಬಿ) “ಅಪಲೇಟು ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ, 29ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಪ್ಪಟಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದರೆ;

(ಬಿಂದಿ) “ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ, 27ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಪ್ಪಟಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದರೆ;

(ಡ) “ಕಂಕ್ಯೇನರ್” ಎಂದರೆ, ಮತ್ತೀ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾರುವ ಒಂದು ಪಾಲಿಥಿನ್ ಬ್ಯಾಗ್, ಮಣಿನ ಮದಿಕೆ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಕುಟ್ಟಿ, ಭರಣಿ, ಟಿಪಾಯಿ, ಜೀಲ, ಪಾತ್ರೆ, ರ್ಯಾಪರ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಎಂದಧರ್;

(ಇ) “ರಷ್ಟ್” ಎಂದರೆ, ಕೇರಳದಿಂದ ಮತ್ತೀಬೀಜವನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಮತ್ತೀಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗುವುದು ಎಂದಧರ್;

(ಎಫ್) “ಮತ್ತೀ ಕ್ರೈಟ್” ಎಂದರೆ, ಮೀನನ್ನು, ಸೀಗಡಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಸೀಗಡಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಜಲಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಜಲ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿಹಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಎಂದಧರ್;

(ಜಿ) “ಮತ್ತೀ ಕ್ರೈಟ್ ಕೆ” ಎಂದರೆ, ಸ್ವಂತ ಅಥವಾ ಗೇಣಿಗೆ ಪಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಭಾವಿಯಲ್ಲೋ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲೋ ಕೊಳಳಲ್ಲೋ ನೀರಿನ ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ಮಾಣಿದಲ್ಲೋ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಮತ್ತೀಬೀಜ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೀ ಕ್ರೈಟ್ ಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹ ಅಥವಾ ಒಂದು ಘರ್ಮಾಡ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಜನ್ನಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಿಯತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದಧರ್;

(ಎಂಜಿ) “ಮತ್ತೀ ಕಾರ್ಮಿಕ” ಎಂದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದಧರ್;

(ಇಂ) “ಮತ್ತೀ ಬೀಜ” ಎಂದರೆ, ಕೊಳಗಳ, ಕೆರೆಗಳ, ಕಾಲುವೆಗಳ, ಜಲಾಶಯಗಳ, ನದಿಗಳ, ಕಿರುಕೊಳಗಳ, ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗಳ, ಬೇಲಿ ಅಥವಾ ಪಂಜರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿರ್ಮಾಣಿದಂತಹ ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ತರೆದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಲಾವಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವವುಗಳು ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೀ ಮರಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಜಲ ಜೀವಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವಂತಹ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಬೀಜಗಳು ಎಂದಧರ್ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ,—

(ಿ) ಸಿಹಿ ನೀರಿನಲ್ಲಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಾ ಸವುಂದ್ರ ನೀರಿನಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಸುವ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮತ್ತೀಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಜೀವಿಗಳ ಬೀಜಗಳು;

(ii) ಸೀಗಡಿ, ಸಣ್ಣ ಸೀಗಡಿಗಳು, ಲ್ಯಾಬ್‌ಸ್ಟರ್, ಏಡಿಗಳು, ಗಾಸ್‌ಲೈಪ್‌ಡೆಗಳು, ಬೆಂಬಾಲ್‌ವುಗಳಂತಹ ಇತರ ಗಟ್ಟಿ ಚೆಪ್ಪಿರುವ ಜಲಪ್ರಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮೊಲಸ್ಟಸುಗಳ ಬೀಜಗಳು;

(iii) ಮರಿ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮೀನು, ಲಾವಣ ಹಂತದ ಸೀಗಡಿ, ಸಣ್ಣಸೀಗಡಿ ಲ್ಯಾಬ್‌ಸ್ಟರ್, ಏಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಯು ಹಾಗೂ ಲಾವಣ ಹಂತ ಕಳೆದ ಹಾಗೂ ರೆಫೋರ್ಮ, ಮೆಸ್ಸಿಸ್, ಮೆಗಲೋಪ ಹಾಗೂ ಲಾವಣ ಹಂತದ ಮೊಲಸ್ಟಸುಗಳು ವೆಲಿಗರ್, ಸ್ಟ್ರೋಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಳಪಡುವುದು;

(ಜೆ) “ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆ” ಎಂದರೆ, ಬೀಜಗಳು ಸೋಂಕು ರೋಗಳಿಂದಲೂ, ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತಪಡಿದು ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರವರ್ಣಾವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜಗಳ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಎಂದರ್ಥ;

(ಕೆ) “ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕ” ಎಂದರೆ, 20ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕ ಎಂದರ್ಥ;

(ಎಲ್) “ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ಕೆರ್” ಎಂದರೆ, ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಜಲಾಶಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಎಂದರ್ಥ;

(ಎಂ) “ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್” ಎಂದರೆ, 18ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜಗಳ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದರ್ಥ;

(ಎನ್) “ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ” ಎಂದರೆ, 11ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ ಎಂದರ್ಥ;

(ಒ) “ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ” ಎಂದರೆ, ರೆಕ್ಕೆಯಿರುವ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಚೆಪ್ಪಿರುವ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಜಲಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಜಲಸ್ಯುಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಿಹಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ;

(ಪಿ) “ಸರಕಾರ” ಎಂದರೆ, ಕೇರಳ ಸರಕಾರ ಎಂದರ್ಥ;

(ಕ್ಯಾ) “ಹ್ಯಾಚರಿ” ಎಂದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಉತ್ತರದನೆಗಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದೆವ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಎಂದರ್ಥ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ವಿತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳವೂ ಒಳಪಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿತ್ತಲ ಹ್ಯಾಚರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವವು ಒಳಗೊಂಡ ಘಾರ್ಮಾಡನ ಭಾಗವೂ ಒಳಪಡುವುದು;

(ಆರ್) “ಆವುದು” ಎಂದರೆ, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳೆಸುವ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಎಂದರ್ಥ;

(ಎಸ್) “ತರ್ರ” ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟ ತರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಥವಾ ಕರಿ ಮೀನುಗಳು, ಸಿಗಡಿಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಿಗಡಿಗಳು, ಲಾಬ್ಸ್ಟ್ರಾಗಳು, ಸಮುದ್ರದ ದೊಡ್ಡ ಎಡಿಗಳು, ಕಪ್ಪಬೆಷ್ಟುಗಳು, ಎಡಿಗಳು, ಸಮುದ್ರ ಪಾಡಿಗಳು, ಅಕ್ಕೆರಿಯಂ ಸಸ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವಂತಹ ತರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜಲಚೀವಿಗಳು ಅಥವಾ ಜಲಸಸ್ಯಗಳು ಎಂದರ್ಥ;

(ಃ) “ಮಾರಾಟ” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀಜವನ್ನು ಮಾರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಲೆ ಹೇಳುವುದು ಅಥವಾ ಸಾಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ;

(ಯು) “ಅಧಿಸೂಚನೆ” ಎಂದರೆ, ಅಧಿಕೃತ ಗಜಿಟನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಒಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಎಂದರ್ಥ;

(ವಿ) ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ “ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ತರ ಅಥವಾ ವರ್ಗ” ಎಂದರೆ, 12ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆ ವಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀಜದ ಯಾವುದೇ ತರ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಎಂದರ್ಥ;

(ಡಬ್ಲೂ) “ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿದ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಎಂದರ್ಥ;

(ಎಕ್ಕು) “ಕ್ಷಾರಂಟ್ಯೇನ್” ಎಂದರೆ, ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಂತಹ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕು ಹೋಗಾನು ಇದೆ ಎಂದು ಸಂಶಯಿಸುವವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಎಂದರ್ಥ;

(ಬೇಕು) “ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರ” ಎಂದರೆ, 7ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜಕೇಂದ್ರ ಎಂದರ್ಥ;

(ರುಡ್ಡು) “ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರ” ಎಂದರೆ, 3ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜಕೇಂದ್ರ ಎಂದರ್ಥ;

(ಎಂಬು) “ಉಪ ಕೇಂದ್ರಗಳು” ಎಂದರೆ, 10ನೇ ವಿಭಾಗದ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಂದರ್ಥ;

(ಎಬಿ) “ವರ್ಗ” ಎಂದರೆ, ಆಕಾರದಲ್ಲೋ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲೋ ಆದಾಯದಲ್ಲೋ ಬೀಜದಲ್ಲೋ ಪ್ರನರ್ತತ್ವತ್ವಿಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಇತರ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲ್ಲೋ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ತರದ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಎಂದರ್ಥವಾಗುವುದು;

ಅಧ್ಯಾಯ II

ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಿಕೆ

3. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಿಕೆ.—(1) ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ, ಆದಮ್ಮೆ ಬೇಗನೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

4. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.—ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಇರುವುದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

(ಎ) ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಮಾರಾಟ, ಸಾಗಿಸುವಿಕೆ, ಆಮದು, ರಘು ಹಾಗೂ ಅದರ ರಾಜ್ಯದ್ವಾರಿತ ಮೇಲ್ಮೈಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು;

(ಬಿ) ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮಾಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹ್ಯಾಚರಿಂಗಳಿಗೆ ನೋಂದಣಿ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಬೀಜಗಳ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

(ಬಿಂದಿ) ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೀನು ಅಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು.

(ಬಿಂದಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ಇತರ ಸಲಹಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಬಂಧವಾದ ಅಥವಾ ಅನುಷಾಂಗಿಕವಾದ ಅಥವಾ ತತ್ವರಿತಾಮವಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

5. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ರಚನೆ.—(1) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

(i) ಸರಕಾರವು ನಾಮನಿದೇಕೀಶಿಸುವ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞ	: ಚೀರ್ಂಪಸಣನ್
(ii) ಫಿಫರೀಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್	: ಎಕ್ಸ್-ಒಫಿಷೆಲ್ ಸದಸ್ಯ
(iii) ಸರಕಾರ ನಾಮನಿದೇಕೀಶಿಸುವ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕ್ರೀಡೆಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ	: ಸದಸ್ಯ
(iv) ಸರಕಾರ ನಾಮನಿದೇಕೀಶಿಸುವ ಹ್ಯಾಚರಿ ಪ್ರವರ್ತಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ	: ಸದಸ್ಯ
(v) ಸರಕಾರ ನಾಮನಿದೇಕೀಶಿಸುವ ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞನಾದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ	: ಸದಸ್ಯ
(vi) ಸರಕಾರ ನಾಮನಿದೇಕೀಶಿಸುವ ಮರ್ಯಾದ್ ಫಿಫರೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞನಾದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ	: ಸದಸ್ಯ
(vii) ಎಜನ್ಸಿ ಫಾರ್ಮ ಡೇವಲಪ್ಮ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಅಕ್ಷಯಕ್ಕಾರ್, ಕೇರಳದ ಎಕ್ಸ್-ಕ್ರೋನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್	: ಸದಸ್ಯ

(viii) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಮೆಂಬರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ, ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರುವ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸತತ ಎರಡು ಬಾರಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಪ್ರಸರ್ ನಾಮನಿದೇಶಾಳಿಸಲು ಅರ್ಹತೆಯಿರುವದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಸರಕಾರವು ನಾಮನಿದೇಶಾಳಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ನಾಮನಿದೇಶಾಳಿಸಲಬ್ಬಣ ಸದಸ್ಯರ ಸಿಟಿಂಗ್ ಫೀಸ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣ ಭರ್ತೆವ್ವ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು.

(4) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮತ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

(ಎ) ಅದರ ಸಭೆಯ ಕ್ಷಾರಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲು;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ನಿವಾಹಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು.

6. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಹೊಸ್ತೆಗಾರಿಕೆಗಳು.—(1) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮತ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೋ ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿಗೋ ಬೇಕಾದಂತಹ ವೀನು ಆಹಾರವನ್ನು ಕ್ರಮಾಬಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ನಿದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೂ ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೊಳಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮತ್ತಿಯಿಂದ ಅಂತಹ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೊಳಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೂ ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿಗೂ ಇರುವ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮಾಂಗಳಿಂದ ಫೋಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ನೌಕರರನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಮೆಂಬರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ನೌಕರರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಚೇರೋಪಸಣನ್ ರವರ ಆಡಳಿತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿರುವುದು.

7. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಿಕೆ.—ಸರಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗನೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

8. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.—ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಇರುವುದು, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

(ಎ) ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮಾನ ಹಾಗೂ ಹೃಡಿಗಳ ನೋಂದಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಫಿಫರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರದಿಮಾಡುವುದು.

(ಬಿ) ಮತ್ತೆಫಾರ್ಮಾನಗಳಿಗೂ ಹೃಡಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು.

(ಸಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

9. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ರಚನೆ.—(1) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸದಸ್ಯರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು; ಅದೇನೆಂದರೆ:—

(i) ಫಿಫರಿಸ್ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡ್ರೆಕ್ಟರಿಗೆ : ಚೇರೋಪಸಣನ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಲಯವು ನೆಲೆಸಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ

(ii) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಫಿಫರಿಸ್ : ಮೆಂಬರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರ್ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡ್ರೆಕ್ಟರ್

(iii) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವು ಒಳಗೊಂಡ : ಎಕ್ಸ್‌ಫೀಶಿಯೋ ಎಲ್ಲಾ ಜಲ್ಲೆಗಳ ದೇಶ್ಯಾಟಿ ದ್ಯೇರೆಕ್ಟರುಗಳು ಸದಸ್ಯರುಗಳು

(iv) ಹ್ಯಾಚೆರಿಯನ್‌ನೋ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಫಾರ್ಮನ್‌ನೋ : ಸದಸ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸುವ ಸರಕಾರಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ

(v) ಸರಕಾರಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ : ಸದಸ್ಯ ಅಥವಾ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿನ ತಡ್ಡ

(2) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಹಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿ ವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಸರಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರದ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಫೀಸ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ತೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು.

10. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಹೊಸೆಗಾರಿಕೆಗಳು.—(1) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ, ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಣನುಮತಿಯಿಂದ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂತಹ ಹೊಸೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳು, ಪದಾವಧಿ, ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಫೀಸ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ತೆ ಹೊದಲಾದಂತಹ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರುವ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಣಾಂಶನುಮತಿಯಿಂದ, ಅದರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಕ್ರಮಾಂಕಿಸುವುದಕಾಗಿ ವಂತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಆಯಾಯ ವಿಷಯದಂತೆ ನಿವಾಸಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿವಾಸಣೆಗಾಗಿ ಬೃಲಾಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳ, ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಉಪಕ್ಷೇಂದ್ರಗಳ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೆರವೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಥವಾ ಅದರ ರೂಪೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾನೆಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾತ್ರ ಅಂಧಿಂಧುವಾಗುವುದಲ್ಲ.

11. ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.—

(1) ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೇನ ಮೂರು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚಿತ ತರದ ಅಥವಾ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಬೀಜದ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕರು ನಡೆಸುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ಉಪ-ವಿಭಾಗ (1)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ನೋಡಲ್ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿಯೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯವಸ್ತಗತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಮತ್ತು ಬೀಜದ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ತರವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅಧಿಕಾರ.—

(1) ಸರಕಾರವು, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ಸಂತರ, ಮತ್ತು ಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಬೆಂಕಾದ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತು ಬೀಜದ ವರ್ಗ ಅಥವಾ ತರದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೋ ಯುತ್ತಪೆಂದೋ ಭಾವಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಗತ್ಯಗಳಾಗಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೇನ ಅಂತಹ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ತರದ ಮತ್ತು ಬೀಜವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿತ ತರ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ತರದ ಅಥವಾ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೇನ ಸ್ಯಾಸ್‌ಗ್ರಿಕ ಮೂಲಗಳಿಂದರುವ ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟವನ್ನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮ ಎಂಬಂತ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯ ವರಗೆ ತಡೆಯುವುದೋ ನಿಷೇಧಿಸುವುದೋ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

13. ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅಧಿಕಾರ.—ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೇನ,—

(ಎ) ಅಧಿಸೂಚಿತ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ತರದ ಮತ್ತು ಆತೀ ಕಿರು ಗಾತ್ರ;

(ಬಿ) ಮತ್ತೆಬೀಜವು ಅದರ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಕ್ಷದೆಂದೂ ಬೀಜದ ಮೂಲವು ರೋಗ, ಸೋಂಕು ರೋಗಾಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ರೋಗಭಾಧೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದಲೂ ವಿಮುಕ್ತವೆಂದೂ ಸೂಚಿಸುವ ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರವು ಆಯಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಲೇಖಲನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವಿಕೆ

14. ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೆ, ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ.—ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಂಘ, ವಜನಿ, ಫಾರ್ಮಾ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯವು ಸ್ವಂತವಾಗಿಯೋ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖೇನವೋ,—

(ಎ) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದಿಂದರುವ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮಾಗೆಯೋ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗೆಯೋ ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ;

(ಬಿ) ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗೆ, ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದಿಂದರುವ ಒಂದು ಅನುಮತಿ ಲಭಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿ ಫಾರ್ಮಾನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತೆಕ್ರಷಿ ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದೋ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಯಾವುದೇ ತರದ್ದೋ ವಗ್ಗದ್ದೋ ಆದ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಮಾರಾಟ, ರಘ್ಸ್ತ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡುವುದೋ ಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲ.

15. ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ಎ ಮತ್ತೆ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯ ನೋಂದಣಿ.—(1) ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರವಾಣ ಪತ್ರಕ್ಕಿರುವ ಅಜಿಟಾಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತೀಯೊಂದು ಆಧಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೋ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉಪ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂತರವೇ ಸಮರ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗಳನ್ನೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದ ನಂತರ, ಅಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಹಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿ, ಅಂತಹ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗಳು ಈ ಆಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರದ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಆಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನೋಂದಣಿ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರವಾಣ ಪತ್ರಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವುದು:

ಆದರೆ, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವು ಕ್ಯೇವಲವಿರುವವನಿಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ, ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲ.

(4) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯ ಯುಜವಾನನೊಡನೆ ಅಥವಾ ಗೇಣೆದಾರನೊಡನೆ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯ ಪ್ರವೇಶ ದಾಷ್ಟರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಅವಶ್ಯಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

16. ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತೆಕ್ಕೆಸಿ, ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಮಾರಾಟ, ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅಮದಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವಿಕೆ.—(1) ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತೆಕ್ಕೆಸಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಂಬೀಜದ ಮಾರಾಟ, ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅಮದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಮತಿಗಿರುವ ಅಜಿಟಾಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಧಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಸುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂತ ಮೊದಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಜ್ಞ ಘಾರಂಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದೋ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ವೆಬ್ಬಸ್ಯೋನಿಂದ ತೋನ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯುವುದೋ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು, ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಿರುವಂತಹ ಅಜ್ಞಯು ಲಭಿಸಿದಾಗ, ಅದು ಸ್ವಂತವಾಗಿಯೋ ಭಿಷರೀಶ್ ಎಕ್ಸೆನೋಶನ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತನಿಬೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(4) ಅಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವಿಶದಾಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜದ ರೀತಿ, ತರ, ವರಗ ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತನಿಬೆಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅನುವಂತಿ ನೀಡಬಹುದೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಅನುಮತಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲಿಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಅದರ ಕುರಿತು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಘಾರಂನಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯ ಮೂರು ಪ್ರತೀಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಭಿಷರೀಶ್ ಎಕ್ಸೆನೋಶನ್ ಆಫೀಸರು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅನುಮತಿಯ ಮೂಲ ಪ್ರತೀಯೂ ನಕಲಿ ಪ್ರತೀಗಳೂ ಲಭಿಸಿದಾಗ ನಕಲಿ ಪ್ರತೀಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಪ್ರತೀಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶದಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಘಾರಂನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಆದರೆ, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಘಾರ್ಮ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅಂತಹ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಘಾರ್ಮ್ಯಾಗಳು ಮತ್ತು ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರದ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವುದು:

ಆದರೆ, ಅನುಮತಿಯು ಕೇವಲವಿರುವವನಿಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ರಧ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17. ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಿಸುವಿಕೆ.—(1) ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಘಾರ್ಮಾಂಡನ ಹಾಗೂ ಹ್ಯಾಚ್ಚರಿಯ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಘಾರಂನಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ ನೋಂದಣಿ ಕಾಲಾವಧಿಯು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೋ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳ ಮುಖಿಂತರವೋ ಸಮಾಂಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಏದು ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಯು ಲಭಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(4) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳು ಲಭಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೋ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳ ಮುಖಿಂತರವೋ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಚೆಟುವಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ತನಿಖಿಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಂದು ವನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ರೀತಿಯ ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದರ ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು, ಕಳುಹಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ವರದಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದುದರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲಿಮಾಡಿದ ನಂತರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಘಾರಂನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ನವೀಕರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹತ್ತು ದಿನದೊಳಗೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದುಕ್ಕಿರುವ ಕಾರಣವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

(6) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ಅಂತಹ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶದಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನವಿಟ್ಟಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೋನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಟ್ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಪರಿಶೋಧಕ

18. ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಟ್ ರುಗಳ ನೇಮಕಾತಿ.—ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೀನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆಳಿರುವ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಟ್ ರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಆವರ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

19. ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಟ್ ರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು.—ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಟರಿಗೆ,—

(ಎ) ಆತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರುವಂತಹ ಯುಕ್ತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಫಾರ್ಮಾಗಳಿಗೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಅಪರಾಧನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅಥವಾ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಕಾರಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಮತ್ತೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವುದೋ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೋ ಅದನ್ನು ವಶದಲ್ಲಿರಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆ ಬೀಜದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿಮಾಡಿರಲು ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿತ ಅಪರಾಧವು ಅದರ ಸಾಧ್ಯಾನಗಾರನಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತದ್ದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಮತ್ತೆ ಬೀಜದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾರದಿರುವಂತೆ ಆತನನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲಿವಿತ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ;

(ಬಿ) ಆಧಿಸೂಚಿತ ಯಾವುದೇ ತರದ ಅಥವಾ ವರದ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆ ಬೀಜಗಳ ಮಾರಿಗಳನ್ನು—

(i) ಯಾವುದೇ 'ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿ' ಯಿಂದ ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ 'ಮತ್ತೆ ಬೀಜ ಫಾರ್ಮಾ' ನಿಂದ ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮತ್ತೆ ಬೀಜವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಮಾರಲು ಇಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ; ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ

(ii) ಅಂತಹ ಮತ್ತೆಬೀಜವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೋ ಸರಕು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೋ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ತಲುಪಿಸಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧತೆಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ;

(iii) ಅಂತಹ ಮತ್ತೆಬೀಜವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೋ ಸರಕುಗ್ರಾಹಕನಿಗೋ ಲಭಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಿ) ಅಂತಹ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕನಿಗೆ ಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಡಿ) ಖಂಡ (ಎ)ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಯನ್ನೋ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನೋ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನೋ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಾರ್ವಾಗ್ರಿಯನ್ನೋ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣವಾದ ಒಂದು ಅವರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಾದ ರೂಪವಾತನ್ನು ಅದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಾಂತವಾಗುವುದೆಂದು ಆತನಿಗೆ ನಂಬಲು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಶಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ;

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ್ದೋ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳದ್ದೋ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ಉಪ-ವಿಭಾಗ (1)ರ (ಎ) ಖಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ತರಕ್ಕೋ ವರ್ಗಕ್ಕೋ ಒಳಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಮತ್ತೆಬೀಜವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾರುವ ದರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ ಆತನು ಅದನ್ನು ಅವಶ್ಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

(3) ಈ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರದಾನಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಸೂಚತ ಯಾವುದೇ ತರಕ್ಕೋ ವರ್ಗಕ್ಕೋ ಸೇರಿದ ಮತ್ತೆಬೀಜವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿರುವ ಕಂಕ್ಷೇನರನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಚರಿಯಲ್ಲೋ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲೋ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರವು ಒಳಪಡುವುದು:

ಆದರೆ, ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯ ಅಥವಾ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಘರ್ಮಾನ ಯಜಮಾನನು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವ ಅದರ ಹೊಸೆಗಾರಿಕೆಯಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಪಟ್ಟಾಗ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯಿಂದಲೋ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಘಾರ್ಮಾನನಿಂದಲೋ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜಗಳನ್ನು ಸರಗ್ರಹಿಸಲು (3)ನೇ ಉಪವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

(4) ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗದ (ಎ) ಖಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಆತನು ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಬ್ಬರನ್ನಾದರೂ ಅಂತಹ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲು ಅವಶ್ಯಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಘಾರಂನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಮೆಮೋರಾಂಡಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ವರದಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(6) 1973ರ ದಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಯಾ ಸಂಹಿತೆ (1974ರ 2ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ)ಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಹಿತೆಯ 94ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಒಂದು ವಾರಂತ್ರಾನ ಅಧಿಕಾರದ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಪರಿಶೀಲನೆಗೋ ಪಶಪಡಿಸುವಿಕೆಗೋ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅದು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಪರಿಶೀಲನೆಗೋ ಪಶಪಡಿಸುವಿಕೆಗೋ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು.

20. ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕರ ನೇಮಕಾತಿ.—ಸರಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೇನ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರುವ ಅದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತಪೆಂದು ತೋರುವಪ್ಪು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕರಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

21. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡುವಿಕೆ.—(1) ಅಧಿಸೂಚಿತ ಯಾವುದೇ ತರಹ್ಯಾಂ ವಗರಕ್ಯಾಂ ಒಳಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜದ ರಪ್ತಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋ ಯಾವುದೇ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಘರ್ಮಾನೇ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯೋ ಅಂತಹ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಬೇಕಂದು ಬಯಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಜೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಜ್ಞಾಯಾನಾನ್ನಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಲಭಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಜ್ಞಾಯು ಲಭಿಸಿದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು ಆದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರುವಂತಹ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟವಿರುವಂತದ್ದೆಂದು ಸ್ವತಃ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರವೂ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಅಂತಹ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಿರುವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗೂ ರೋಗಾಣಗಳಿಂದಲೂ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಸೋಂಕುಗಳಿಂದಲೂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದು.—ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ,—

(ಎ) 14ಎ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ನಿಜಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಪಡೆದಿರುವುದೆಂದೋ;

(ಬಿ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯುಕ್ತ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸತೆಮಾಡಿರುವನೆಂದೋ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ್ದೋ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವನೆಂದೋ ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ;

ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಸ್ವಾಧೀನವಿರುವವನು ಹೊಣೆಗಾರನಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ದಂಡಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವು, ಆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಸ್ವಾಧೀನಗಾರನಿಗೆ ಕಾರಣ ಕಾಣುವಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

23. ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕರ್ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.—(1) ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕರ್, ಅಧಿಸೂಚಿತ ಯಾವುದೇ ತರಕ್ಕೂ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಒಳಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಂಬೀಜದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವಾಗ, ಆತನು,—

(ಎ) ಮಾದರಿಯನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದೋ ಆತನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಅಂತಹ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಲಿಖಿತ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಹೊರತು, ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿಸಿದಿಕ ಮೂರು ವಾದರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾದರಿಗೂ ಅದರ ಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಿಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

(2) ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕರ್, ಅಧಿಸೂಚಿತ ಯಾವುದೇ ತರಕ್ಕೂ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ ಮತ್ತೆಂಬೀಜದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು (1)ನೇ ಉಪವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಪಡೆಯುವಾಗ,—

(ಎ) ಯಾರ ಬಳಿಯಿಂದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ ಆತನಿಗೆ ಅದರ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ;

(ಬಿ) ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧಕನಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಃ) ಉತ್ತಿರುವ ವಾದರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ;

(3) ಯಾವ ಮತ್ತೆಂಬೀಜಕನಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ ಆತನು ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಮೃತಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಆಸಮೃತಿಯ ಕುರಿತು ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧಕನಿಗೆ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕರ್ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಶೋಧಕನು ಅದನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಹೇಳೆ

ಮುದ್ದೆಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಮಾದರಿಯ ಲಭಿಸುವಾಗಲೋ ಆತನು ವರದಿ ನೀಡುವಾಗಲೋ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಳಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆತನು ಅದನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) 19ನೇ ವಿಭಾಗದ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾದಲ್ಲಿ,—

(ಎ) ವಂತ್ಯೆಂಬೀಜ ಅಧಿನಿಯಮದ್ದೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳದ್ದೋ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದೋ ಇಲ್ಲವೆಂದೋ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆಂಬೀಜದ ಅಂತಹ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಂದ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದೋ, ಆಯಾಯ ವಿಷಯದಂತೆ, ವಶಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತೆಂಬೀಜದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೋ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಆತನು ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ, ಆದನ್ನು ನ್ಯಾಯನಿಣಂಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಆದನ್ನು ಜೋವಾನವಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆರುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಿಸುವ ದಂಡಕ್ಕೆ ಭಂಗಬರದಂತೆ, ಆರೋಪಿತ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮತ್ತೆಂಬೀಜವೇ ಸಾಧಿಸಿದಲ್ಲಿರುವವನು ಅದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಮೇಲಿನ ವಿಂದ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೆಂಬೀಜ ಇನ್ನೊಂದು, 19ನೇ ವಿಭಾಗದ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ (ಡಿ) ಬಿಂದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಯನ್ನೋ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನೋ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನೋ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನೋ ವಶಪಡಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟವರಿಗೆ ರಶೀದಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ನಿಣಂಯ ಆಫೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಆದನ್ನು ಜೋವಾನವಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆತನ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಿಗೆ.

24. ವುತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕನ ವರದಿ.—(1) ವುತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕನು 19ನೇ ವಿಭಾಗದ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ (ಸಿ) ಖಂಡ ಪ್ರಕಾರ ವಾದರಿಯು ಲಭಿಸಿದಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಯ ಬೇಗನೇ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವುತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾದರಿಯ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಫಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರದಿಯ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟರಿಗೂ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆತನಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

(2) ಉಪ-ವಿಭಾಗ (1)ರ ಪ್ರಕಾರದ ವರದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸೂಚನೆ ಲಭಿಸಿದ ನಂತರ, ಆಪಾದಿತ ಮಾರಾಟಗಾರನೋ ಥಿಯ್ಯಾದುದಾರನೋ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ, ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದಿರುವ ವರದಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಅಜರ್ಯನ್ನು ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ಅಜರ್ಯ ಲಭಿಸುವ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಗುರುತಿನಲ್ಲೋ ಮುದ್ರೆಯಲ್ಲೋ ಕಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲೋ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾನತೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತೂ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತದ ನಂತರ ಮುದ್ರೆಹಾಕಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅನಂತರ ನ್ಯಾಯನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ನಿರ್ದೇಶನವು ಲಭಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ನಿಗದಿತ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (2)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವುತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ವರದಿಯು, (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ವುತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕನ ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃಮಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

(4) ಉಪ-ವಿಭಾಗ (2)ರ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವುತ್ಸ್ಯಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ವರದಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಕಾನೂನುಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾದರಿಯನ್ನೋ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನೋ ಹಾಜರುಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

25. ಅಧಿಸೂಚನೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ತರದ್ದೋ ವರದ್ದೋ ಮತ್ತೆಬೀಜ ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅಮದಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ.—ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅಮದು ಮಾಡುವ ನೋಂದಣಿ ಹಾಗೂ ಅನುಮತಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋ ಏಜನ್ಸಿಯೋ ಸಂಫರ್ಮೋ ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ತರದ್ದೋ ವರದ್ದೋ ಆದ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಬೀಜವನ್ನು,—

(ಎ) 13ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತಹ ಮತ್ತೆಬೀಜಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸೋಂಕು ರೋಗಾಳಗಳಿಂದಲೂ, ರೋಗ ಹಾಗೂ ರೋಗಭಾಧೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ;

(ಬಿ) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತಹ ಮತ್ತೆಬೀಜಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಗಳಿರುವ ಗುರುತು ಅಥವಾ ಲೇಬಲ್ ಅದರ ಕಂಪ್ಯೆನರ್ಸನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ;

ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದೋ ಕೆಡ್ ಮಾಡುವುದೋ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ, ರಷ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಮದಿಗೆ ಬಳಸುವುದೋ ಅಮದು ಅಥವಾ ರಷ್ಟು ಮಾಡುವುದೋ ಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದೋ ಅಮದು ಅಥವಾ ರಷ್ಟು ಮಾಡುವುದೋ ಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲ.

26. ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಸಟ್ಟಿಫಿರ್ಕೆಷನ್ ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಅಂಗೀಕರಿಸುವಿಕೆ.—ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಗತ್ಯಗಳಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಶಿಥಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖೇನ, ಕೇರಳದಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಸಟ್ಟಿಫಿರ್ಕೆಷನ್ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

27. ಅಧಿಕೃತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನ ನೇಮಕಾತಿ.—ಸರಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಪದವಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಬೀಯು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೆಂದು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಯಾವುವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

28. ನ್ಯಾಯ ನಿರಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇಮಕಾತಿ.—ಸರಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಗತ್ಯಗಳಾಗಿ, ಫಿಷರೀಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಪದವಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಬೀಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ನ್ಯಾಯ ನಿರಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಯಾವುವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

29. ಅಪೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇಮಕಾತಿ.—ಸರಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಪದವಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಫಿರೆಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಅಫೀಲು ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಯಾವುವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ನ್ಯಾಯನಿಣಾಯ

30. ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ.—(1) ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ್ದೇ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಲಬ್ಬಣ ನಿಯಮಗಳದ್ದೇ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶದ್ದೇ ರಚಿಸ್ತೇನಿನದ್ದೇ ಲೈಸೆನ್ಸಿನದ್ದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವನೆಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿದಲ್ಲಿ ಆತನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ವರದಿಯು ಅಧಿಕೃತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನಿಂದ ಲಭಿಸಿರುವುದರ ವೇಲೋ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಿಂಡಲೋ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಸೊಕೆಟ್ ಪರಿಶೋಧಕನಿಂದಲೋ ಒಂದು ವರದಿಯು ಲಭಿಸಿರುವುದರ ವೇಲೋ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಅಹವಾಲು ಆಲಿಸಲು ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

31. ದಂಡ.—(1) ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು, 30ನೇ ವಿಭಾಗದ (2)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ್ದೇ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಲಬ್ಬಣ ನಿಯಮಗಳದ್ದೇ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶದ್ದೇ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಯಾವುದೇ ಪರತ್ತಗಳದ್ದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ನ್ಯಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿಣಾಯಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ,—

(ಎ) ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತು ಬೀಜದ ಮೌಲ್ಯಪು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒದ್ದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಮೊರದ;

(ಬಿ) ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಮೌಲ್ಯವು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆಬೀಜದ ಮೌಲ್ಯದ ಒಮ್ಮೆ ಮದಿಗಿಂತ ಮೊರದ;

(ಸಿ) ಎರಡನೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ವೋದಲು ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ ವರೆಗಿನ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರುವನು.

(ಡಿ) ಎರಡನೇ ಅಪರಾಧದ ಅನಂತರ ಪ್ರಸಾರಣೆ ಅಪರಾಧವೆಸಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಂದು ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯೋ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮೇಕ್, ಏಜನ್ಸಿಯೋ, ಸಂಫರ್ಮೋ, ಫರ್ಮೇಕ್ ಕಂಪನಿಯೋ ಮಾಡುವುದಾದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹ್ಯಾಚ್‌ರಿಯನ್ನೋ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್‌ನ್ನೋ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನೋ ಸಂಫರ್ಮ್‌ನ್ನೋ ಫರ್ಮೋನ್ಸ್‌ನ್ನೋ ಕಂಪನಿಯನ್ನೋ ಕವ್ಚ್‌ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಟಿಕ್‌ಫಿಕೆಂಜನ ಅಥವಾ ಲೈಸನ್ಸಿನ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ, (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ದಂಡದ ಹೊರತು ನಾಯ ನಿಣಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಆಯಾಯ ವಿಷಯದಂತೆ, ಅದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು, ಹಿಂತೆಗೆಯಲು ಅಥವಾ ಆತನಿಗೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರುವಂತಹ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಅವಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲು ನಿದೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಅಪೀಲು

32. ಅಪೀಲು.—(1) ಪ್ರದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ತೀವ್ರಾನದಿಂದಾಗಿ ಸಂಕಟ ಅನುಭವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಆ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಮರ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ತೀವ್ರಾನದಿಂದ ಸಂಕಟ ಅನುಭವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ, ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾ, ಅಪೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ಆದೇಶದಿಂದ ಸಂಕಟ ಅನುಭವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸದೊಳಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾಪತಿಸುತ್ತಾ ಅಷೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಷೀಲು ಸಮರ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ:

ಆದರೆ, ಅಷೀಲುದಾರನಿಗೆ ಯಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಷೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯುತ್ತ ಕಾರಣವಿಶೇಷ ಅಷೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸ ಕಾಲಾವಧಿಯು ಕೊನೆಗೊಂಡ ನಂತರವೂ ಒಂದು ಅಷೀಲನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

(4) (2)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಅಥವಾ (3)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಅಷೀಲು ಲಭಿಸಿರುವುದರ ಮೇರೆಗೆ ಅಪವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಅನಂತರ ಅಷೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಆ ಅಷೀಲಿಗೆ ತೀಪ್ತನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳೆಜ್ ಕೇಂದ್ರವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾದ ಅಷೀಲನ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವು ಹಾಗೂ ಈ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅಷೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾದ ಅಷೀಲನ ಮೇಲೆ ಅದು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಆದೇಶಗಳು ಅಂತಿಮವಾಗಿರುವುದು.

33. ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ಮತ್ತು ಅಷೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ಅಧಿಕಾರಗಳು.—(1) ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅಷೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿ, 1908 ದಿವಾನಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (1908ರ ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ)ಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದಾವೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ವಾಡುವಾಗ, ಒಂದು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಇರುವುದಾಗಿದೆ, ಅದೇನೇಂದರೆ:

(ಎ) ಸಾಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಮನ್ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ನಿಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹಾಜರಪಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದಲ್ಲೋ ಅಫೀಸಿನಿಂದಲ್ಲೋ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನೋ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನೋ ಅವಶ್ಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ;

(ಡಿ) ಶಪಥ ಪತ್ರದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜುವಾತು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ; ಅಲ್ಲದೆ

(ಇ) ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

(2) ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೋ ಅಪೀಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೋ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರವನ್ನೋ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವಾಗ 1973ರ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (1974ರ 2ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ)ಯ 345ನೇ, 346ನೇ ವಿಭಾಗಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

34. ಮತ್ತು ಬೀಜವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಗೋಲು ಹಾಕುವುದು.—ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರದ ಅಥವಾ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಬಿಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಮತ್ತು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಆ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಗೋಲು ಹಾಕಬಹುದಾಗಿದೆ.

35. ಕಂಪೆನಿಗಳು ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧಗಳು.—(1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯೋ ವಜನ್ನಿಯೋ ಘರ್ಮಾರ್ಕ ಸಂಘರ್ಷೋ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಂಪೆನಿಯ, ವಜನ್ನಿಯ, ಘರ್ಮಾರ್ಕ ಅಥವಾ ಸಂಘರ್ಷದ ಕಾರ್ಯ ನಿರವಹಣೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆ ಕಂಪೆನಿ, ವಜನ್ನಿ, ಘರ್ಮಾರ್ಕ ಅಥವಾ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಹ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವರು ಹಾಗೂ ಅದನುಸರಿಸಿದ ಕಾನೂನುಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಲ್ಪಡುವರು.

ಅದರೆ, ಈ ಉಪ-ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವುದು ತನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದಲ್ಲಿದೆ ಹಾಗು ಅಂತಹ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೆ ಎಂದು ಆತನು ರಾಜುವಾತು ಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧೇಯಗೊಳಿಸುವಂತದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪ-ವಿಭಾಗ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ, ವಜನ್ನಿ, ಘರ್ಮಾರ್ಕ ಅಥವಾ ಸಂಘರ್ಷ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯ ಯಾವುದೇ ದೈರ್ಘ್ಯರ, ಮ್ಯಾನೇಜರರ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ

ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತದಿಂದಲೋ ಹೊನಾನುಮತಿಯಿಂದಲೋ ಕಂಪೆನಿಯ ಯಾವುದೇ ಡೈರಕ್ಟರರ, ಮ್ಯಾನೇಜರರ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಂದುಂಟಾದ ನಿಲಾಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೋ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಆದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಡೈರಕ್ಟರೋ ಮ್ಯಾನೇಜರೋ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೋ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯೋ ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವರು ಹಾಗೂ ಅದನುಸರಿಸಿದ ಕಾನೂನುಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವರು.

ವಿವರಣೆ.—ಈ ವಿಭಾಗದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದು ಫರ್ಮ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ “ಡೈರಕ್ಟರ್” ಎಂದರೆ, ಆ ಫರ್ಮ್‌ನ ಒಬ್ಬ ಸಹಭಾಗಿ ಎಂದರ್ಥ ಹಾಗೂ ಅವರೂ ಒಳಪಡುವರು.

36. ಸದ್ಯಾವಣೆಯಿಂದ ಕ್ಯೆಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.—ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಹಾಗೂ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸದ್ಯಾವಣೆಯಿಂದ ಕ್ಯೆಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಕ್ಯೆಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಸರಕಾರದ, ಸರಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ನೌಕರನ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯೋ ಪ್ರಾಣಿಕ್ಕೂ ಶೆಂದೋ ಇತರ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮವೋ ನೆಲೆನಿಲ್ಲವಂತದ್ದಲ್ಲ.

37. ಲುದ್ದೋಗಸ್ಸರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರಾಗಿರುವರು.—ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಕಾರ್ಯವೇಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ, 1860ರ ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ)ಯು 21ನೇ ವಿಭಾಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಕ್ಕೂ ಒಬ್ಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕನೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವನು.

38. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.—(1) ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ಅಥವಾ ಉತ್ತರಾನ್ವಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯಕೆ ಭಂಗಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ:—

(ಎ) 5ನೇ ವಿಭಾಗದ (1)ನೇ ಉಪವಿಭಾಗದ (viii) ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರದ ಮೆಂಬರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ

ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 5ನೇ ವಿಭಾಗದ (3)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಲುಡುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಿಟಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಭತ್ತೆಗಳಿಗೆ;

(ಬಿ) 6ನೇ ವಿಭಾಗದ (3)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ;

(ಸಿ) 9ನೇ ವಿಭಾಗದ (3)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿನ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದಂತಹ ಸಿಟಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಭತ್ತೆಗೆ;

(ಡಿ) 10ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲಾಗುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಿಗೆ, ಪದಾವಧಿ ಹಾಗೂ ಸಿಟಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಭತ್ತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ;

(ಇ) 15ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಘಾರ್ಮಾಡನ ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಚರಿಯ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಕ್ಕಿರುವ ಅಜಿಂಫಾರಂ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದಂತಹ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿಯಾಡುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವಸೂಲಿಯಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ;

(ಎಫಾ) 15ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಅಜಿಂಫಾರಂ, ಅಜಿಂಫಾರಂ ಶುಲ್ಕ, ಅಜಿಂಫಾರಂನ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ, ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ, ಅನುಮತಿಯ ಘಾರಂ, ವಸೂಲಿಯಾಡಬೇಕಾದ ಅನುಮತಿ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಜೋಪಾನವಾಗಿದಬೇಕಾದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ಯಾಗೆ;

(ಜ) 17ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವ ಅಜಿಂಫಾರಂ, ಅದರ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ, ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕ, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಘಾರಂ, ವಸೂಲಿಯಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ನವೀಕರಿಸಿದ ಶುಲ್ಕ, ಜೋಪಾನವಾಗಿದಬೇಕಾದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ಯಾರು ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ;

(ಎಚ್) 18ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟರ್ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಿಗೆ;

(ಇ) 19ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ, ಮತ್ತೆಬೀಜ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ತಂದಾರಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಫಾರಂ ಹಾಗೂ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ;

(ಇಂ) 20ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕನ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಿಗೆ;

(ಇಂ) 21ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಲಭಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅಜಿಟ ಫಾರಂ ಹಾಗು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಫಾರಂ ಹಾಗು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ;

(ಎಲ್) 23ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಆ ರೀತಿ ಪಡೆದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧಕನಿಗೇ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ;

(ಎಂ) ಮತ್ತೆಬೀಜ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆ ಹಾಗು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತೆಬೀಜ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ವರದಿಗಳ ಫಾರಂ ಹಾಗೂ 24ನೇ ವಿಭಾಗದ (2)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ ವರದಿಗಾಗಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಜಿಟನೀಡುವಾಗ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ;

(ಎನ್) 30ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಮಾದರಿಗಳಾದ ರೀತಿಗೆ;

(ಒ) 31ನೇ ವಿಭಾಗದ (1)ನೇ ಉಪ-ವಿಭಾಗದ (ಡಿ) ಖಂಡ ಪ್ರಕಾರ, ಹೃಜ್ಜರಿಯನ್ನೊಂದು ಮತ್ತೆಬೀಜ ಫಾರ್ಮೆಂಟನ್ನೊಂದು ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನೊಂದು ಸಂಘರ್ಷನ್ನೊಂದು, ಫರ್ಮಕನ್ನೊಂದು, ಕಂಪನಿಯನ್ನೊಂದು ಕಪ್ಪಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ;

(ಎಂಫಿ) 32ನೇ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರದ, ಅಫೀಲು ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆಗಿರುವ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ;

(ಕ್ಷೂ) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅಥವಾ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಲ್ಪಡುವ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ನಂತರ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೋ ಮುಂದುವರಿದ ಎರಡು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೋ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಹಾಗೂ ಆ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದೋ ಆ ಅಧಿವೇಶನವೋ ನಿಕಟ ನಂತರದ ಅಧಿವೇಶನವೋ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಡಣನ್ನು ಮಾಡುವುದೋ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸುವುದೋ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಆ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನಂತರ, ಆಯಾಯ ವಿಷಯದಂತೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಪಡಣಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವುದು ಅಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಇಲ್ಲದಾಗುವುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಡಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯೋ ರದ್ದತಿಯೋ ಆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಭಂಗವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

39. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅಧಿಕಾರ.—(1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯು ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಗಡೆಟ್ ಆದೇಶ ಮುಖೇನ, ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದೋ ಯುಕ್ತವಾದುದೋ ಎಂದು ತೋರುವಂತಹ ಹಾಗು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲದಂತಹ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಈ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಮಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

40. 2010ರ 15ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.—2014ರ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಒಳನಾಡು ಮಾನುಗಾರಿಕೆ ಅಕ್ಷಯಕಲ್ಪರ್ಜ್ಞ ಅಧಿನಿಯಮದ (2010ರ 15) 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

41. ರದ್ದತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ.—(1) 2014ರ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಅಧ್ಯಾದೇಶದ (2014ರ 13)ವು ಈ ಮೂಲಕ ರದ್ದುಗೊಳ್ಳುವುದು.

(2) ಆ ರೀತಿ ರದ್ದುಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಾದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಕ್ರೇಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದುದಾಗಿಯೋ ಕ್ರೇಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿಯೋ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.